



מבט לג'יהאד העולמי
(15-21 ביוני 2017)



עיקרי אירועי השבוע

- **בשטח גוברים הלחצים הקשים המופעלים על דאעש: במוצול נכנס צבא עיראק לעיר העתיקה, המעוז האחרון של דאעש במערב העיר. באלרקה כבשו כוחות SDF כמה שכונות נוספות, במזרח ובמערב העיר. כמו כן נמשכת השחיקה הקשה בכוח האדם של דאעש (הריגתם של מפקדים ופעילי שטח רבים) ובתחום הכלכלי ממשיך הארגון לאבד נכסים (השבוע נכבש שדה הנפט והגז ארכ, צפונית מזרחית לתדמור).**
- **לאורך גבול סוריה-עיראק ובמזרחה של סוריה נמשכת תחרות השליטה בין הכוחות המקומיים הנתמכים ע"י ארה"ב והקואליציה או ע"י רוסיה ואיראן, אשר יוצרת פוטנציאל של חיכוכים ותקריות ביניהם. שני אירועים בלטו השבוע:**
 - המשטר הסורי קידם כוח צבא לעבר עמק הפרת, שכבש את העיירה אלרצאפה, שמדרום מערב לאלרקה. בין הכוח הסורי לבין כוחות SDF השולטים במרחב אלרקה התפתחה תקרית, שגררה הפלת מטוס קרב סורי ע"י ארה"ב והקואליציה. בתגובה השהו הרוסים את התיאום האווירי שלהם עם ארה"ב.
 - כוח עיראקי כבש השבוע מידי דאעש את מעבר הגבול אלוליד, הנמצא בצידו העיראקי של מעבר אלנתף (שבקרבת משולש הגבולות עיראק-סוריה-ירדן). באזור אלנתף פועלים ארגוני מורדים בסיוע ארה"ב והקואליציה. נראה כי המהלך העיראקי תואם בין ממשלת עיראק לבין ארה"ב.
- **בתגובה לפיגועים שביצע דאעש בבניין המג'לס ובקבר ח'מיני שיגרו משמרות המהפכה האיראנים שישה טילי קרקע-קרקע לטווח בינוני, לעבר מטרות דאעש באזור דיר אלזור. זוהי הפעם הראשונה שאיראן מפעילה טילי קרקע-קרקע בזירה הסורית. איראן ניצלה את האירוע לקמפיין הסברתי, שכוון כלפי פנים וכלפי חוץ, ונועד להבליט את עוצמתה הצבאית. דוברים איראנים הדגישו, כי ירי הטילים היווה הייתה אזהרה ראשונה בלבד, ובעתיד תגובתה של איראן תהיה קשה הרבה יותר.**

המעורבות הרוסית בסוריה

תקיפת יעד בו נפגשו בכירי דאעש באלרקה

- **משרד ההגנה הרוסי הודיע כי הכוחות הרוסיים ביצעו ב-28 במאי 2017 תקיפה אווירית באלרקה, על יעד בו התקיימה פגישה בהשתתפות מפקדים בכירים ומפקדי שטח של דאעש. על פי ההודעה יתכן שמנהיג דאעש אבו בכר אלבע'דאדי נהרג בתקיפה. התקיפה בוצעה לאחר שנודע לרוסים על פגישה שתתקיים בין מנהיגי דאעש בפרבר דרומי של אלרקה, ולאחר שכלי טיס בלתי מאוישים אימתו את דבר קיומה. על פי ההודעה הרוסית נהרגו בתקיפה כשלושים מפקדי שטח של דאעש וכשלוש מאות לוחמים שאבטחו את בכירי הארגון. הרוסים ציינו כי על פי המידע שבידיהם, נהרג בתקיפה אבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג דאעש. בין הפעילים שנהרגו הוזכרו אבו אלחאג' אלמצרי, אמיר אלרקה; אבראהים**

אלנאיף אלחאג', אמיר המרחב שבין אלרקה לאלסח'נה; וסלימאן אלשואח', ראש מנגנון הביטחון של דאעש (דף הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 16 ביוני 2017).



תצלום אוויר שהפיץ משרד ההגנה הרוסי של המקום התקיימה פגישת בכירי דאעש. משמאל: המקום לפני התקיפה. מימין: אחרי התקיפה (עמוד הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 16 ביוני 2017).

■ בתגובה להצהרות הרוסים אמר דובר הקואליציה הבינלאומית למלחמה בדאעש, כי בשלב זה לא ניתן לאמת או להזים את הדיווח (אלערביה, 16 ביוני 2017). גם ג'ף דייוויס, דובר הפנטגון, אמר כי אין בידם מידע שיאשר את הדיווח (ניו יורק טיימס, 16 ביוני 2017). סרגיי לברוב, שר החוץ הרוסי, הדגיש גם הוא, שלא ניתן לאמת סופית את מותו של אלבע'דאדי (RT, 16 ביוני 2017).

■ אות חיים פומבי אחרון נשמע מאבו בכר אלבע'דאדי ב-2 בנובמבר 2016 בקלטת שמע שהופצה ע"י מוסד אלפרקאן, אחת מזרועות ההסברה של דאעש. בקלטת פנה אלבע'דאדי, לתומכי דאעש בחו"ל וקרא להם להסלים את פעולותיהם נגד מדינות הקואליציה. מאז התפרסמו מספר פעמים ידיעות על מותו כביכול של אלבע'דאדי, שאין להן לפי שעה אימות.

דברי הנשיא פוטין בשבח המערכה בסוריה

■ בראיון לכלי תקשורת רוסיים אמר ולדימיר פוטין, נשיא רוסיה, כי במערכה בסוריה צברה רוסיה ניסיון צבאי "יקר מפז". לדבריו, במהלך המערכה בסוריה הוכנסו לשימוש לראשונה מערכות נשק חדשניות. עוד ציין פוטין, כי "המערכה היטיבה מאוד עם תעשיית ההגנה שלנו" (טאס, 15 ביוני 2017).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

המערכה לכיבוש אלרקה

■ **נמשכת הלחימה בתוך העיר אלרקה**, שהחלה ב-6 ביוני 2017. כוחות SDF בסיוע אווירי של מדינות הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב, תקפו את העיר ממזרח וממערב ו**כבשו כמה שכונות נוספות**. הם נלחמים עתה בקרבת החומה המקיפה את העיר העתיקה. פעילי דאעש מנסים לבלום התקדמותם באמצעות ירי צלפים וירי פצצות מרגמה. דווח כי אלפי אזרחים המנסים להימלט מהעיר וכי **כוחות SDF ופעילי דאעש חסמו את כל היציאות ממנה** (זמן אלוצל, 19 ביוני 2017).

■ להלן תמונת המצב בזירות הלחימה השונות באלרקה:

- **מזרח העיר**: נמשכים הקרבות בפרברים המזרחיים של אלרקה. בימים האחרונים השתלטו כוחות SDF על **שכונת אלצנאעה** (רשת תקשורת שאם, 15 ביוני אלג'זירה, 16 ביוני 2017). כמו כן נמשכות ההתנגשויות **בשכונת אלבתאני**. נמסר כי 16 מלוחמי SDF כותרו על-ידי פעילי דאעש, **שהסתננו לעברם באמצעות מנהרות בבאב בגדאד**, **בדרום-מזרח העיר העתיקה**, **סמוך לחומה**. נמסר כי **הקשר עם הלוחמים אבד** (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 19 ביוני 2017).

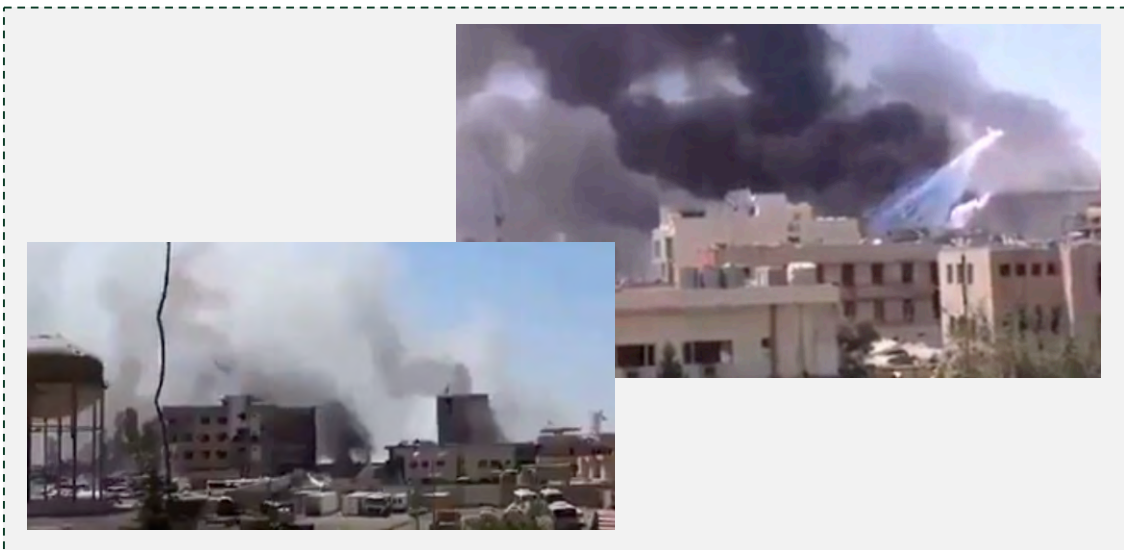


שני לוחמי SDF משקיפים לעבר השכונות המזרחיות של אלרקה. אחד מהם מציין שהם הגיעו לשכונת באב בגדאד (חשבון היוטיוב פראט אף אמ, 17 ביוני 2017).

- **מערב וצפון מערב העיר**: נמשכות ההתנגשויות בין כוחות SDF לדאעש **בשכונת אלקאדסיה**. נמסר כי SDF השתלטו על מספר מוקדים בשכונה (רשת תקשורת אלשאם, 19 ביוני 2017). כמו כן התנהלו קרבות בחלק המערבי של **שכונת אלבריד**, שבצפון מערב העיר (קאסיון, 18 ביוני 2017).



שכונות באלרקה שנכבשו ע"י כוחות SDF, במלואן או בחלקן: אלמשלב (1), אלצנאעה (2), פאתי העיר העתיקה (3), מפעל הסוכר (4), בסיס דיביזיה 17 לשעבר (5), אלשעביה (6), אלרומאניה (7), אלג'זרה (8), אלבריד (9), אלקאדסיה (10), אלביתאני (11), באב בגדאד (12) (ויקימפיה).

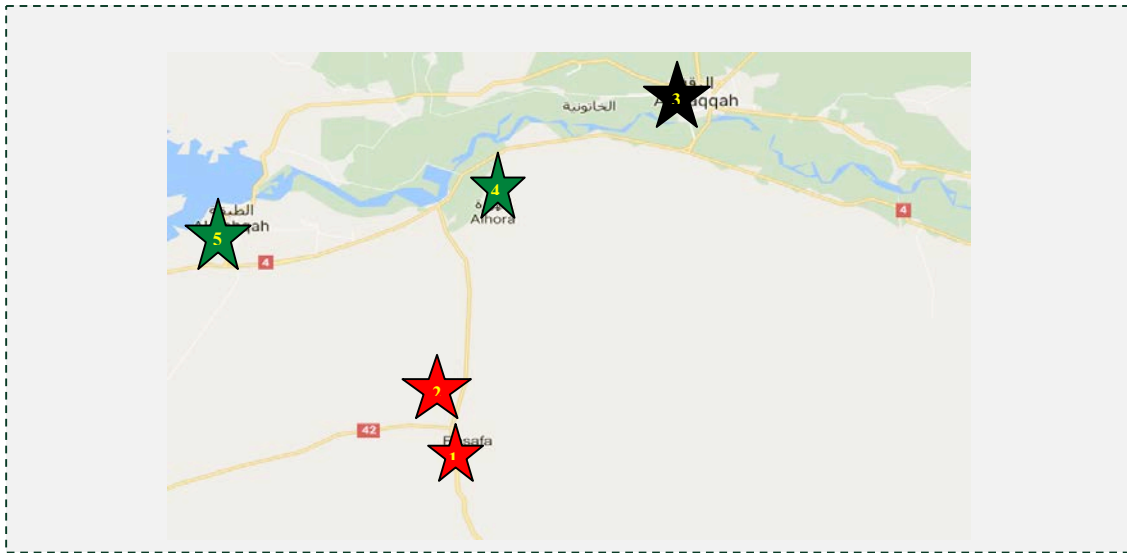


תמונות מתוך העיר אלרקה (יוטיוב, 19 ביוני 2017).

התקדמות צבא סוריה לעבר אלרקה והפלת מטוס קרב סורי ע"י ארה"ב והקואליציה

■ צבא סוריה מנסה גם הוא "להפגין נוכחות" במרחב אלרקה ומקדם כוחות מזרחה, מתוך הכרה בחשיבותו של מרחב זה. השבוע כבש כוח צבא סורי מידי דאעש את העיירה אלרצאפה, כ-40 ק"מ מדרום מערב לאלרקה. פעילות צבא סוריה במרחב בו פועלים כוחות SDF, הנתמכים ע"י ארה"ב והקואליציה, הובילה לחיכוך ביניהם, שהביא להפלת מטוס קרב סורי ע"י ארה"ב והקואליציה (בטענה שהמטוס תקף את כוחות SDF). בתגובה השתתפה רוסיה את התיאום האווירי עם ארה"ב.

■ השבוע כבש צבא סוריה מידי דאעש את העיירה אלרצאפה (Al Rasafah), כ-40 ק"מ מדרום מערב לאלרקה. אלרצאפה ממוקמת מדרום לצומת דרכים חשובה שממנה מובילה דרך אחת לאלרקה (לכיוון מזרח) ודרך שנייה לאלטבקה שבידי SDF (לכיוון מערב). כמו כן השתלט צבא סוריה על ג'עידין (Ja'idin), כעשרה ק"מ מצפון-מערב לאלרצאפה (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 18 ביוני 2017).



מפת הערכות הכוחות במרחב שמדרום מערב וממערב לאלרקה : העיירה רצאפה שנכבשה ע"י צבא סוריה (1). ג'עדון, שנכבש ע"י צבא סוריה (2). אלרקה הנמצאות תחת מצור ע"י SDF בסיוע ארה"ב והקואליציה (3). אלהורה שבידי SDF (4). אלטבקה שבידי SDF (5) (Google Maps)

■ **התקדמות צבא סוריה יצרה כנראה חיכוך עם כוחות SDF הפועלים במרחב שממערב ומדרום מערב לאלרקה.** על רקע זה דווח, כי מטוס קרב של כוחות הקואליציה, בראשות ארה"ב הפיל מטוס קרב סורי, שתקף לדבריהם את כוחות SDF. הסורים אישרו את הפלת המטוס. לטענת מפקדת צבא סוריה בוצעה התקיפה בתגובה להתקדמותו של צבא סוריה ובני בריתו **בלחימה נגד דאעש** וכי פעולה זו מעידה על התיאום הקיים בין דאעש לבין ארה"ב (עמוד הפייסבוק של משרד ההגנה הסורי, 19 ביוני 2017). סוריה שיגרה אגרות למזכ"ל האו"ם ויו"ר מועצת הביטחון בהן גינתה את הפלת המטוס (סוכנות הידיעות הסורית, 19 ביוני 2017).



צבא סוריה באזור אלרצאפה: בתמונה מימין למטה נראות גופות פעילי דאעש, שנהרגו בלחימה נגד צבא סוריה



התקדמות הצבא הסורי לעבר אלרצאפה: השלט של דאעש (מימין), בו נכתב כי מדובר ב"מחוז אלרקה" עדיין עומד על כנו (האתר הסורי אלאתחאד פרס, 19 ביוני 2017).

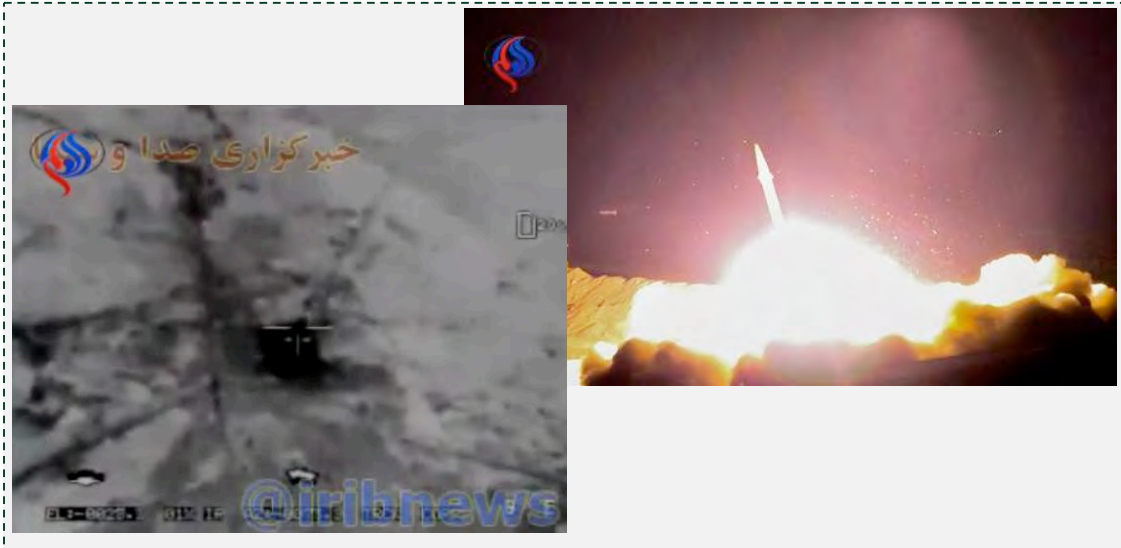
השהיית התיאום האווירי ע"י רוסיה

■ בתגובה להפלת המטוס הסורי הודיע משרד ההגנה הרוסי, כי מטוס קרב אמריקאי תקף מטוס סורי, שביצע משימה קרבית, אשר נועדה לתמוך ביחידות צבא סוריה שניהלו תקיפה נגד לוחמי דאעש בקרבת אלרצאפה. התקיפה היא הפרה של הריבונות הסורית, "תוקפנות צבאית נגד סוריה" ו"הפרה בוטה של החוק הבינלאומי". על פי ההודעה בעת הפלת המטוס הסורי ביצעו מטוסים רוסיים משימות בשמי סוריה אך כוחות הקואליציה לא השתמשו בערוצי התקשורת הקיימים בין פיקוד האוויר האמריקאי בקטר לבין הבסיס הרוסי בחמימים לתיאום התקיפה (עמוד הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 19 ביוני 2017).

■ בהודעה נאמר כי בעקבות תקרית זאת הפסיק משרד ההגנה הרוסי את שיתוף הפעולה עם הכוחות האמריקאים החל מה-19 ביוני 2017. הכוחות האמריקאים נדרשו לבצע חקירה יסודית של האירוע. ההודעה מסתיימת באיום, כי מעתה באזורים בסוריה, שבהם פועל חיל האוויר הרוסי, כל מטוס וכלי טיס בלתי מאויש של הקואליציה, שיימצאו מערבית לנהר הפרת יזוהו על ידי מערכות ההגנה האווירית של הכוחות הרוסיים כמטרות (עמוד הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 19 ביוני 2017). גנרל ג'וזף דנפורד, יו"ר המטות המשולבים של צבא ארה"ב, אמר בתגובה, כי ערוצי התקשורת הישירים בין ארה"ב לרוסיה עדיין מתקיימים. יחד עם זאת ציין כי לא שוחח עם הרוסיים לאחר הפלת המטוס (Defence News, 19 ביוני 2017).

שיגור טילים איראניים לעבר יעדי דאעש באזור דיר אלזור בתגובה לפיגועים בטהראן

בתגובה לפיגועים שביצע דאעש בבניין המג'לס ובקבר ח'מיני (7 ביוני 2017) שיגרו משמרות המהפכה האיראניות שישה טילי קרקע-קרקע לעבר יעדי דאעש באזור דיר אלזור. האיראנים דיווחו כי בתקיפה נהרגו פעילי טרור והושמדו ציוד, מערכות וכלי נשק (תסנים, 18 ביוני 2017). מקורות סוריים דיווחו כי בתקיפה נהרג **סעד אלחסיני**, מפקד בכיר בדאעש ממוצא סעודי (תסנים, 19 ביוני 2017).



מימין: אחד הטילים משוגר לעבר יעד של דאעש. משמאל: אחד הטילים פוגע ביעד של דאעש במרחב דיר אלזור (אלעאלם, 19 ביוני 2017).

■ **הגנרל רמז'אן שריף, דובר משמרות המהפכה**, אמר, כי התקיפה האיראנית תואמה עם הממשל בדמשק, וכי הטילים שוגרו מבסיס **חיל האוויר האיראני במערב איראן**. לדבריו שיגרה איראן שישה טילים בליסטים מתוצרת איראן מדגם **ד'ו אלפקאר¹**, לטווח בינוני (650-700 ק"מ). לדבריו פגעו הטילים בהצלחה במטרות ובכלל זה במפקדות דאעש, תחמושת ומחסנים לוגיסטיים². רמז'אן שריף הוסיף, כי מדובר בפעולת "התרעה", בעקבות פיגועי הטרור בטהראן (איסנ"א, 19 ביוני 2017).

■ דוברי ממשל איראניים **שיבחו את היכולות האיראניות** כפי שהומחשו בירי הטילים בהדגישם, כי שיגור הטילים היה בבחינת אזהרה ראשונית בלבד:

• **בהראם קאסמי, דובר משרד החוץ האיראני** אמר, כי איראן הנחיתה "מכה קטלנית" על "קבוצות הטרור" ומרכזי השליטה שלהם בדיר אלזור. לדבריו עשתה איראן שימוש בכל היכולות ההגנתיות, הצבאיות, המודיעיניות והביטחוניות העומדות לרשותה כדי להגן על אזרחיה מאיום

¹ **ד'ו אלפקאר**: חרב בעלת שני להבים שהעניק הנביא מחמד בהוראתו של אלה לחתנו עלי בן אבו טאלב לפני אחד הקרבות הראשונים של האסלאם. החרב מהווה סמל עבור השיעים לג'אהד ולרוח הלחימה של האימאם עלי למען האסלאם.

² מידת הדיוק של הטילים האיראנים ששוגרו, עדיין אינה ברורה. מקורות צבאיים בישראל אמרו לכתב "הארץ" כי "התוצאות המבצעיות של תקיפת הטילים האיראנים היו הרבה פחות מרשימות מהרעש התקשורתי שאיראן מחוללת סביב השיגור" (הארץ, 20 ביוני 2017).

הטרור. עוד הוסיף כי מתקפת הטילים הייתה רק "פגיעה קטנה" ובבחינת אזהרה לעתיד (מהר, 19 ביוני 2017).

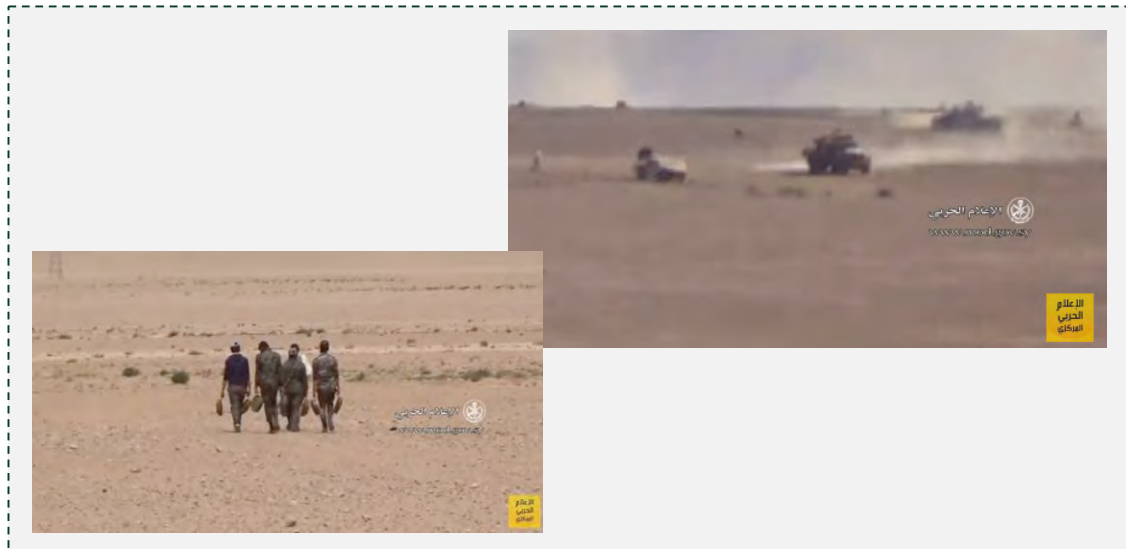
• **עלי חאג'י זאדה, מפקד חיל האוויר האיראני**, אמר כי שיגור הטילים הוא מסר לדאעש וכי זוהי "אחת הפעולות הקטנות שבוצעו". לדבריו על **האויבים (דאעש) לדעת שאיראן איננה כמו פריס או לונדון** ואם הם ימשיכו במדיניותם הם יפגעו באופן חמור. לדבריו מטרות שיגור הטילים היו בסיסי פיקוד, מרכזי בנייה, אתרי ייצור מכונות תופת ומרכזי איסוף בדיר אלזור. הוא ציין כי **במקביל לשיגור הטילים שוגרו לעבר היעדים כלי טיס לא מאוישים מדמשק אשר שידרו לאיראן בזמן אמת תמונות מאזורי התקיפה** (פארס, 19 ביוני 2017).

• **עלי אכבר וילאתי, יועץ מנהיג איראן לעניינים בינלאומיים**, העלה פוסט בחשבון האינסטגרם שלו בו כתב, כי התקיפה של איראן נגד מוצבי דאעש בסוריה מהווה דוגמה ליכולות ההגנה המרתיעות של איראן (עצר איראן, 19 ביוני 2017).

כיבוש מתקני גז ונפט באזור תדמור

■ **באזור תדמור נחלו הכוחות הסורים מספר הצלחות:** ב-15 ביוני 2017 השתלט צבא סוריה על **אזור אארכ** והגבעות החולשות עליו (כעשרים ק"מ צפונית מזרחית לתדמור) באזור זה, שנשלט עד כה על-ידי דאעש, **נמצא שדה הנפט והגז אארכ**. נמסר, כי דאעש ספג אבדות רבות ואיבד ציוד רב. דאעש איבד גם את השליטה על **תחנת השאיבה מס' 3 לנפט גולמי** (T3 Pumping Station for Crude Oil), הממוקמת כ-42 ק"מ ממזרח לתדמור. לפני שפעילי דאעש נסוגו מתחנת השאיבה הם השמידו אותה ופוצצו בארות נפט וגז (סאנא, 15 ביוני 2017).

■ **סוכנות הידיעות הסורית מסרה**, כי הכיבוש מחדש של **שדה הגז אארכ מהווה הישג עבור המשטר הסורי**, שכן לשדה זה **חשיבות כלכלית רבה**. לדאעש מהווה אובדן שדה הגז פגיעה נוספת במקורות ההכנסה של הארגון. עוד נמסר, כי כתוצאה מכיבוש האזור נקטעו צירי האספקה של דאעש ממזרח לתדמור ונסללה הדרך לכיבוש המדבר הסורי מידי הארגון (סאנא, 15 ביוני 2017).



הכוחות הסורים פועלים בקרבת שדה הנפט והגז ארכ
(חשבון היוטיוב של ההסברה הצבאית הסורית, 13 ביוני 2017).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

המערכה לכיבוש מוצול וסביבותיה

■ **המערכה לכיבוש מוצול מתקרבת לסיימה.** בידי דאעש נותרה עתה **מובלעת קטנה** הכוללת את העיר העתיקה ואת שכונת אלשפאא'. ב-18 ביוני 2017 הודיע **צבא עיראק** כי **פתח במהלך צבאי לשחרור העיר העתיקה** וכי במערכה נוטלים חלק כוחות צבא וכוחות המנגנון ללוחמה בטרור של ממשלת עיראק (מרכז נינוא להסברה, 18 ביוני 2017; אלסומריה, 18 ביוני 2017).



כוחות המנגנון ללוחמה בטרור של ממשלת עיראק בפאתי העיר העתיקה (מימין) ובתוכה (משמאל)
(מרכז נינוא להסברה, 17 ביוני 2017).

■ צבא עיראק הודיע כי מטוסי חיל האוויר השמידו מפקדה ראשית של דאעש, בה שהו פעילים ערבים וזרים, **באזור אלמחלביה**, כ-35 ק"מ דרומית-מערבית לעיר מוצול. כמו כן, הושמד בתקיפה בית-הארכה של דאעש ומחסן נשק ותחמושת באזור תלעפר כשישים ק"מ מערבית לנינוא (אלסומריה, 17 ביוני 2017).

השתלטות צבא עיראק על מעבר הגבול אלוליד

■ השבוע הודיע צבא עיראק, כי כוחות משמר הגבול, בסיוע אווירי של הקואליציה הבינלאומית, **כבשו מידי דאעש את מעבר הגבול אלוליד, שבין עיראק לסוריה** (רויטרס, 17 ביוני 2017, אלסומריה, 19 ביוני 2017). המעבר, הנמצא מצדו העיראקי של מעבר אלנתף, נשלט ע"י דאעש מאז מאי 2015. לאחר השתלטות צבא עיראק על המעבר **נותר מעבר אלקאא'ם המעבר היחיד, העומד לרשות דאעש בגבול שבין סוריה לעיראק** (בע'דאד ניוז, 17 ביוני 2017). נמסר כי כוחות עיראקים השתלטו על שטח של כארבעים ק"מ בין מעבר אלוליד למעבר אלקאא'ם (אלסומריה, 19 ביוני 2017).

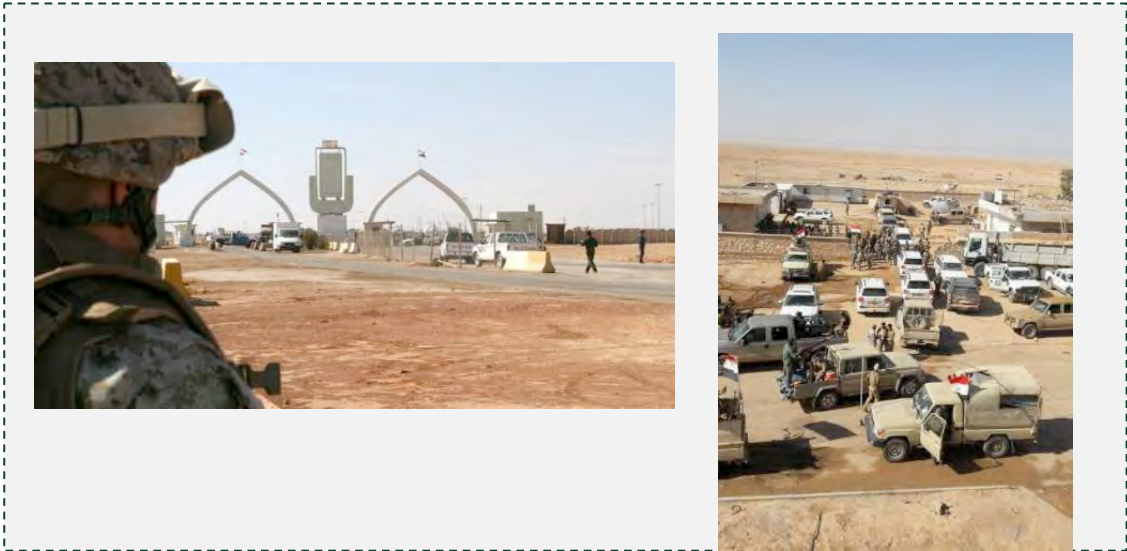


מעבר אלתנף (1). מעבר אלוליד (2). מעבר אלקאמל (מספר 3) (Google Maps)



חיילי משמר הגבול העיראקי על גבול עיראק-סוריה (אלסומריה, 19 ביוני 2017).

■ צבא עיראק הצהיר כי ההשתלטות על אזור אלוליד שמה קץ לנוכחות דאעש בשטח עיראק, בסמוך לבסיס האמריקאי הנמצא באזור אלתנף, בצידו הסורי של הגבול (רויטרס, 17 ביוני 2017). מפקד במליציות השיעיות "הגיוס העממי", מיליציות עיראקיות פרו-איראניות המשתפות פעולה עם ממשלת עיראק נגד דאעש, מסר, כי התקיים מפגש עם הכוחות בשטח סוריה. לדברי אותו מפקד פעילי המיליציות ממתנים לשעת האפס לתקוף את דאעש בעיר אבו כמאל (אלחדת), 18 ביוני 2017). יצוין כי העיר אבו כמאל הנמצאת בסוריה מהווה יעד לכוח של ארגון המורדים "קומנדו המהפיכה", הנתמך ע"י ארה"ב והקואליציה.



מימין: מפגש של הכוחות העיראקים עם הכוחות הסורים במעבר הגבול אלוליד (אלחדת', 18 ביוני 2017). משמאל: כוחות עיראקיים במעבר אלוליד (בע'דאד ניז, 17 ביוני 2017).

טרם ההשתלטות על מעבר אלוליד דיווח משרד ההגנה של עיראק, כי **משלחת צבאית סורית רמת דרג הגיעה לבגדאד ודנה עם בכירי צבא עיראקיים בנושא ביטחון הגבול המשותף**. היה זה ביקור ראשון מסוגו מזה שנים שמטרתו הייתה להביא לשיתוף פעולה במלחמה נגד דאעש. רמטכ"ל צבא עיראק אמר כי הצדדים הסכימו כי יש לשתף פעולה בתחום המודיעיני (זמאן אלואצל, 14 ביוני 2017).

טרור המתאבדים של דאעש

■ דו"ח בינלאומי של המרכז ללוחמה בטרור (ICCT)³ חשף כי בין דצמבר 2015 לנובמבר 2016 ארגון דאעש יצר "תעשיית התאבדויות". על פי הדו"ח רוב הפעולות הגדולות שביצע הארגון **בועו בעיראק ובסוריה**. שיעור הלוחמים הזרים, שביצעו פעולות התאבדות, עומד על 20% בעוד ששיעור העיראקים (מתאבדים שכינויים אלעיראקי) והסורים (מתאבדים שכינויים אלשאמי) הינו 74% (את היתר לא הצליח המרכז להגדיר). בעיראק בוצעו 62% מפעולות ההתאבדות ובסוריה 24%. כ-3% מפעולות היו בלוב ו-1.7% בתימן. בין המחבלים המתאבדים הזרים בולטים **טג'יקיסטאנים, סעודים וצפון אפריקאים** (אלסוריה, 15 ביוני 2017).

פעילות הג'האד העולמי במדינות נוספות

סיכול פיגוע בבליה

■ ב-20 ביוני 2017 בסביבות השעה 20:30 סוכל פיגוע בתחנת הרכבת המרכזית בבריסל. על פי דיווחים ראשוניים אדם כבן 30-35, **חמוש בחגורת נפץ**, נורה ונהרג ע"י חיילים שהיו במקום. לא היו נפגעים נוספים. בתחנה נשמע פיצוץ והתלקחה אש. לפי שעה לא קיבל שום ארגון אחריות.

³ מרכז מחקר עצמאי הממוקם בהאג שבהולנד.

אינדונזיה

■ **מפקד צבא אינדונזיה מסר, כי לדאעש ישנה נוכחות כמעט בכל מחוזות המדינה.** לדבריו תאים רדומים של הארגון מוקמים בכל רחבי המדינה והם יכולים בקלות להצטרף לתאים קיצוניים אחרים. **מאראווי,** העיר הפיליפינית שבה נלחמים כוחות הממשל נגד כוחות דאעש, נמצאת במרחק קצר מכמה איים אינדונזיים (טיים, 13 ביוני 2017).

אפגניסטאן

■ ב-15 ביוני 2017 פוצץ עצמו מחבל מתאבד **בכניסה למסגד אלזהראא', שבדרום מערב קאבול,** בירת אפגניסטאן. בפיגוע נהרגו ארבעה בני אדם ושמונה נפצעו (אפגניסטאן טיימס, 16 ביוני 2017). דאעש הודיע כי 17 שיעים נהרגו ועשרות נפצעו בפיגוע התאבדות שביצעו פעיליו בקאבול (אלצוארם, 16 ביוני 2017).

■ **גורמי ממשל אפגניים ממלכתיים מסרו,** כי דאעש הצליח להשתלט על אזור טורה בורה במחוז ננגרהאר, שבמזרח אפגניסטאן בקרבת הגבול עם פקיסטאן. זאת לאחר קרבות עם פעילי טליבאן, שנמשכו כשבוע. אזור זה שבו נמצאות מערות רבות שימש בעבר כמעוזו של אסאמה בן לאדן מנהיג **אלקאעדה.** דאעש פרסם הודעה בשפה הפאשטונית בה אמר כי דגליו השחורים מתנופפים על שרשרת ההרים באזור. הוא גם קרא לתושבים שנמלטו לשוב לבתייהם (ראי אליום, 15 ביוני 2017).

■ **אבו עמר אלח'ראסאני, אחד ממפקדי דאעש באפגניסטאן,** מסר כי פעיליו כבשו את טורה בורה וכי הם נלחמים נגד כוחות ממשלה אפגנים הזוכים לסיוע קרקעי ואווירי של ארה"ב. **דובר הטאלבאן,** זביח אללה מג'אהד, אישר שדאעש כבש מספר כפרים, אך הכחיש שטורה בורה נכבשה על ידו (רויטרס, 15 ביוני 2017).

פעילות תודעתית

דאעש קיבל אחריות לפיגוע בירושלים⁴

■ ב-16 ביוני 2017 בשעות הערב המוקדמות הגיעו שלושה פלסטינים חמושים בסכינים וכלי נשק מאולתרים לאזור שער שכם בירושלים וביצעו פיגועים בשתי זירות במקביל. בפיגוע נהרגה לוחמת משמר הגבול. שוטר נוסף נפצע באורח קל ושני אזרחים נפצעו באורח בינוני שלושת המחבלים נורו ונהרגו. את הפיגועים ביצעו שלושה מחבלים בני 18-19 תושבי דיר אבו משעל (דרומית לראמאללה).

■ **דאעש באמצעות סוכנות אעמאק קיבל אחריות לפיגוע.** כותרת הודעת נטילת האחריות: "התקפה של חיילי הח'ליפות התקהלות של יהודים בעיר ירושלים". בהודעה נאמר, כי את הפיגוע בירושלים ביצעו "אריות הח'ליפות" ממחוז פלסטין של דאעש. שלושת מבצעי הפיגועים כונו בהודעה אבו אלבראא אלמקדסי, אבו חסן אלמקדסי ואבו רבאח אלמקדסי. בהודעה גם פורסם איום לפיו זוהי איננה הפעולה האחרונה ועל היהודים לצפות שמדינתם תוחרב על ידי "חיילי הח'ליפות".

⁴ פרטים אודות הפיגוע ראו פרסום מרכז המידע: "חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני 14-20 ביוני 2017".

■ זוהי הפעם הראשונה בה מקבל דאעש אחריות לביצוע פיגוע בישראל. על פי המידע שבידינו המדובר בהודעה כוזבת. הפיגוע בשער שכם בוצע ע"י התארגנות מקומית מהכפר דיר אבו משעל, שפעיליה מזוהים עם החזית העממית לשחרור פלסטין ועם חמאס. תושבי הכפר כמו גם החזית העממית וחמאס הכחישו בתוקף את הודעת דאעש. קבלת האחריות הכוזבת עשויה להעיד על עניינו של דאעש להפגין "הצלחות" במקום סמלי כמו "פלסטין", דווקא על רקע הלחצים הקשים המופעלים עליו בסוריה ובעיראק⁵.

דאעש מנסה לעודד את רוחם של פעיליו

■ במאמר המערכת של עיתון דאעש אלנבא' צוין כי מאז פרצה המלחמה נגד דאעש חלפו שלוש שנים וכי מנהיגי מדינות הקואליציה (מנהיגי הצלבנים) מודים, שהם אינם יכולים לומר מתי תסיים המערכה. לכן, לדברי המאמר, כל יום בו לוחמי הקודש עומדים איתן במלחמתם נגד הקואליציה עשוי להחריף את המאבק בין בנות הברית של ארה"ב. במאמר אף הודגש, כי הזמן הוא גורם חשוב בפירוק קואליציות וכי התמשכות המערכה תביא לערעור השורות ולרצון של כמה מהצדדים לפרוש ממנה כל זה יקרה באמצעות אורך רוח, סלבנות ג'האד ועמידה איתנה (אלנבא', 16 ביוני 2017).

⁵ ככל שדאעש נחלש כך גדל הפער בין הודעותיו הפומביות למציאות בשטח. כך למשל, פרסם דאעש ב-19 ביוני 2017 אינפוגרף המסכם את "הישגיו" במוצול בחודש האחרון. אולם במציאות נותרה בשליטתו מובלעת קטנה בעיר העתיקה במוצול, שבה הוא מנהל את "הקרב האחרון" נגד הכוחות העיראקים.